

Книгата „**Историята на един документ**”, която тази неделя представям в [електронната библиотека](#)

на **desebg.com**

, разкрива хронологията на приемането на **резолуция 1481/2006 на Парламентарната асамблея на Съвета на Европа (ПАСЕ)**

[за международно осъждане на престъпленията на тоталитарните комунистически режими.](#)

Изданието проследява стъпките чрез които през 2006 г. в ПАСЕ се стига до приемането на първия по рода си европейски документ, с който категорично е призната необходимостта от осъждане на престъпленията на тоталитарните комунистически режими.

Въпреки, че у нас не беше извършена убедителна декомунизация, не беше приета лустрация и досиетата на комунистическите тоталитарни служби бяха отворени с 16 години закъснение, ние може да се гордее, защото идеята за международното осъждане на комунизма е българска.

Малко хора знаят, че тя се ражда на остров Персин – земята, напоена с кръвта на политическите затворници в най-големия концлагер край Белене по времето на

Написано от Христо Христов
Неделя, 30 Юни 2013 12:08

комунистическия режим в нас. Идеята възниква през 2003 г. по време на поклонението в памет на жертвите на комунизма, което репресираните традиционно извършват всяка година край Белене. Тогава **Лъчезар Тошев**, депутат от СДС, член на ПАСЕ и зам.-председател на групата на Европейската народна партия в асамблеята се ангажира да постави въпроса за международно осъждане на комунизма в ПАСЕ.

„На 31 май 2003 г. на остров Персин, Белене, се състоя поредният митинг на репресираните, на който бях поканен да говоря като председател на Парламентарната комисия по правата на човека и вероизповеданията. Бил съм на всичките срещи от 1990 г. насам. Повечето от речите повтаряха едни и същи проблеми, които все не намираха решение и най-вече подчертаваха липсата на справедливост спрямо извършените престъпления. Тогава обещах пред присъстващите, че ще поставя въпроса за осъждане на престъпленията на комунистическите режими на международно ниво в Парламентарната асамблея на Съвета на Европа, където бях член от 1992 г.”, спомня се Лъчезар Тошев.

Първоначалният текст е изготвен от него и е представен на председателя на СДС, по това време Надежда Михайлова. Тя го одобрява, след което е обсъден и одобрен от парламентарната група на партията. Решено е Тошев да го внесе във фракцията на Европейската народна партия (ЕНП) в ПАСЕ. Там идеята също получава подкрепа. Документът е внесен в ПАСЕ на 10 юли 2003 г.

През февруари 2004 г. ЕНП приема документа на своя конгрес. Същата година в България и Франция учени, изследователи и общественици провеждат различни инициативи в подкрепа от нуждата за международно осъждане на комунизма.

През март 2005 г. се налага избирането на нов докладчик поради отпадането на предишния от ПАСЕ и изборът се спира на Гьоран Линдблад от Швеция. През декември същата година в Москва и Атина се провеждат демонстрации срещу доклада с мотива, че документът

На 24 и 25 януари 2006 г. в Страсбург китайци демонстрираха пред Двореца на Европа в подкрепа на приемане на резолюция, осъждаща престъпленията на комунистическите режими. Те заемат мястото, на което е планирана комунистическата демонстрация и комунистите са принудени да демонстрират на по-далечно разстояние от сградата на ПАСЕ.

Написано от Христо Христов
Неделя, 30 Юни 2013 12:08

На 25 януари 2006 г. от 14 ч. Комисията по политически въпроси разглежда внесените предложения за поправки. Заседанието минава при демонстрирана липса на интерес към заседанието от страна на повечето социалисти и комунисти – членове на комисията.

Става ясно, че Групата на социалистите в ПАСЕ има намерение да поиска връщане на доклада в комисията за преработка.

След необичайно остри разисквания президентът на ПАСЕ Рене ван дер Линден подлага на гласуване предложението на социалистите за връщане на доклада в комисията за доработване. “За” гласуват 70 депутати, 81 са “против” и 2 се въздържат.

Пристъпва се към приемане на поправките и предложените документи. Резолюцията е приета с 99 гласа „за”, 42-ма са „против” и 12 се въздържат.

„В България осмислянето на комунистическото минало става твърде бавно. В това отношение страната е на последно място в Европа”, пише в предговора към „Историята на един документ” д-р Андреас фон Белов, ръководител на софийското бюро фондация „Конрад Аденауер” (2008-2010). По думите му нито един важен политик не е понесъл отговорност по времето на комунизма и не е осъден.

„Напротив, точно обратното, наблюдава се приемственост сред елитите, а именно тези, които са управлявали по времето на комунизма, и сега отчасти спадат към политическия и стопански елит на страната. Сътрудниците на българските комунистически тайни служби и на КГБ днес заемат отново важни постове в обществото и държавата”
, допълва той.

Д-р Андреас фон Белов отбелязва, че на този фон изпъква дейността на онези българи, които се застъпват за открита дискусия за разкриване на престъпления на комунистическия режим. Той определя изданието като *„камъче от мозайката в процеса на осмисляне на близката историческа епоха”*.

Освен целия път на приемането на резолюция 1481/2006 на ПАСЕ в „Историята на един документ” могат да бъдат прочетени различни интервюта по темата, както и приемането на последващи документи от Европейския парламент, като продължение на тази политика.

„Историята на един документ” или как се реализира българската идея за международно осъждане

Написано от Христо Христов
Неделя, 30 Юни 2013 12:08

***„Историята на един документ”, Българска лига за правата на човека, изд.
„Работилница за книжнина Васил Станилов”, 2010 г. 159 страници.***